

**Δυσφαγία
&
Θωρακικός πόνος μη καρδιακής
αιτιολογίας**

*Δ. Καμπέρογλου
Γαστρεντερολόγος
Πανεπιστημιακή Γαστρεντερολογική Κλινική*

Δυσφαγία

- ✓ Ορισμός: αίσθημα στάσης του βλωμού κατά μήκος του οισοφάγου μετά την έναρξη της κατάποσης.
- ✓ Σοβαρό σύμπτωμα: ανήκει στα συμπτώματα συναγερμού και αποτελεί ένδειξη για ενδοσκόπηση.

Δυσφαγία ≠ Δυσκαταποσία

- ✓ Δυσκαταποσία ή φαρυγγική δυσφαγία ή στοματοφαρυγγική δυσφαγία ή δυσφαγία έναρξης κατάποσης
- ✓ Δυσκολία μεταφοράς βλωμού από το στόμα στον φάρυγγα και από εκεί στον οισοφάγο

δυσχέρεια έναρξης κατάποσης

Δυσφαγία ≠ Οδυνοφαγία

- ✓ Οδυνοφαγία: πόνος κατά την κατάποση
- ✓ Συνηθέστερα αίτια: μυκητιασική οισοφαγίτιδα, οισοφαγίτιδα από φάρμακα, μετακτινική οισοφαγίτιδα, πεπτική οισοφαγίτιδα

Δυσφαγία ≠ Φαρυγγικός κόμβος

- ✓ Φαρυγγικός κόμβος (globus sensation):
αίσθημα ξένου σώματος στον λαιμό μη
σχετιζόμενο με την κατάποση
- ✓ Λειτουργική διαταραχή κύρια σε
νευροφυτικά άτομα

Κυριότερα αίτια στοματοφαρυγγικής δυσφαγίας

- ✓ Εγκεφαλικό επεισόδιο ή όγκος (στέλεχος)
- ✓ N. Parkinson
- ✓ Σκλήρυνση κατά πλάκας
- ✓ Νόσος κινητικού νευρώνα
- ✓ Μυασθένεια - μυοπάθειες
- ✓ Δερματομυοσίτιδα
- ✓ Δυσλειτουργία ΑΟΣ (κρικοφαρυγγικός μυς)
- ✓ Σύνδρομο Plummer – Vinson
- ✓ Εκκόλπωμα Zenker
- ✓ Μεγάλη βρογχοκήλη

Κυριότερα αίτια οισοφαγικής δυσφαγίας

- ✓ Πεπτική στένωση
- ✓ Καρκίνος οισοφάγου
- ✓ Καλοήθεις όγκοι οισοφάγου (λαιομύωμα)
- ✓ Δακτύλιος Schatzki
- ✓ Ηωσινοφιλική οισοφαγίτιδα
- ✓ Μετακτινική οισοφαγίτιδα
- ✓ Στένωση μετά από κατάποση καυστικής ουσίας
- ✓ Όγκοι μεσοθωρακίου και βρόγχων
- ✓ Κινητικές διαταραχές οισοφάγου (αχαλασία, διάχυτος οισοφαγικός σπασμός, υπερσυσπώμενος οισοφάγος, σκληροδερμία)

Εργαστηριακός έλεγχος

- ✓ Λήψη ιστορικού – κλίμακα (score) δυσφαγίας
- ✓ ΩΡΛ και Νευρολογική εκτίμηση
- ✓ Ενδοσκόπηση
- ✓ Ακτινολογικός έλεγχος οισοφάγου με κατάποση βαρίου (οισοφαγογράφημα)
- ✓ Μανομετρία οισοφάγου
- ✓ CT θώρακος και τραχήλου

Λήψη ιστορικού στη δυσφαγία

- ✓ Από πότε?
- ✓ Μόνιμη ή διαλείπουσα?
- ✓ Επιδεινώνεται?
- ✓ Συνοδά συμπτώματα ή νοσήματα
- ✓ Στα υγρά ή/και στα στερεά ?
- ✓ Έναρξης κατάποσης ή στάση βλωμού μετά την κατάποση?
- ✓ Απώλεια βάρους?
- ✓ Λήψη φαρμάκων

Διαφορική διάγνωση δυσφαγίας

	Πεπτική Στένωση	Καρκίνος Οισοφάγου	Αχαλασία
Διάρκεια δυσφαγίας	μακρά	βραχεία	μακρά (διαλείπουσα)
Συμπτώματα ΓΟΠΝ	ναι	όχι	όχι
Τύπος δυσφαγίας	στα στερεά	κύρια στα στερεά	στα στερεά και τα υγρά

Κλίμακα Δυσφαγίας (Eckardt)

0 : όχι δυσφαγία

1: μερικά επεισόδια

2: καθημερινά επεισόδια

3: δυσφαγία σε κάθε γεύμα

Table 1 Dysphagia score description

1 Normal swallowing

2 Difficulty swallowing some hard solids but can swallow semisolids

3 Unable to swallow any solids but can swallow liquids

4 Difficulty swallowing liquids

5 Unable to swallow saliva

Διαφραγμάτιο
Ανώτερου
Οισοφάγου

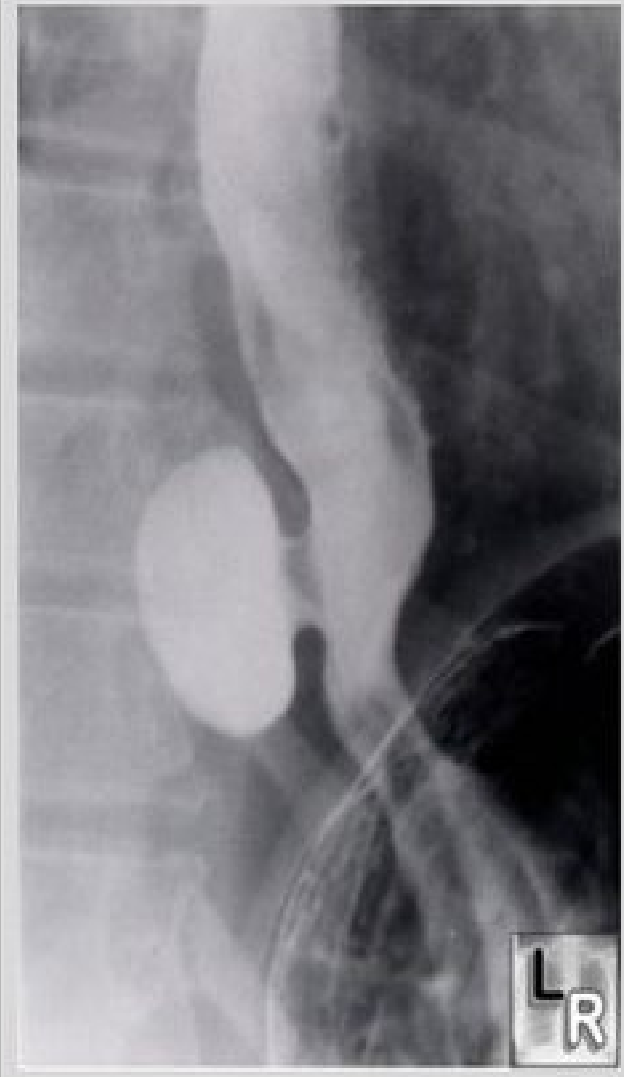
Zenker's Diverticulum

- Pharyngo-esophageal diverticulum
- Occurs in older women
- Posteriorly at site of Killian's dehiscence

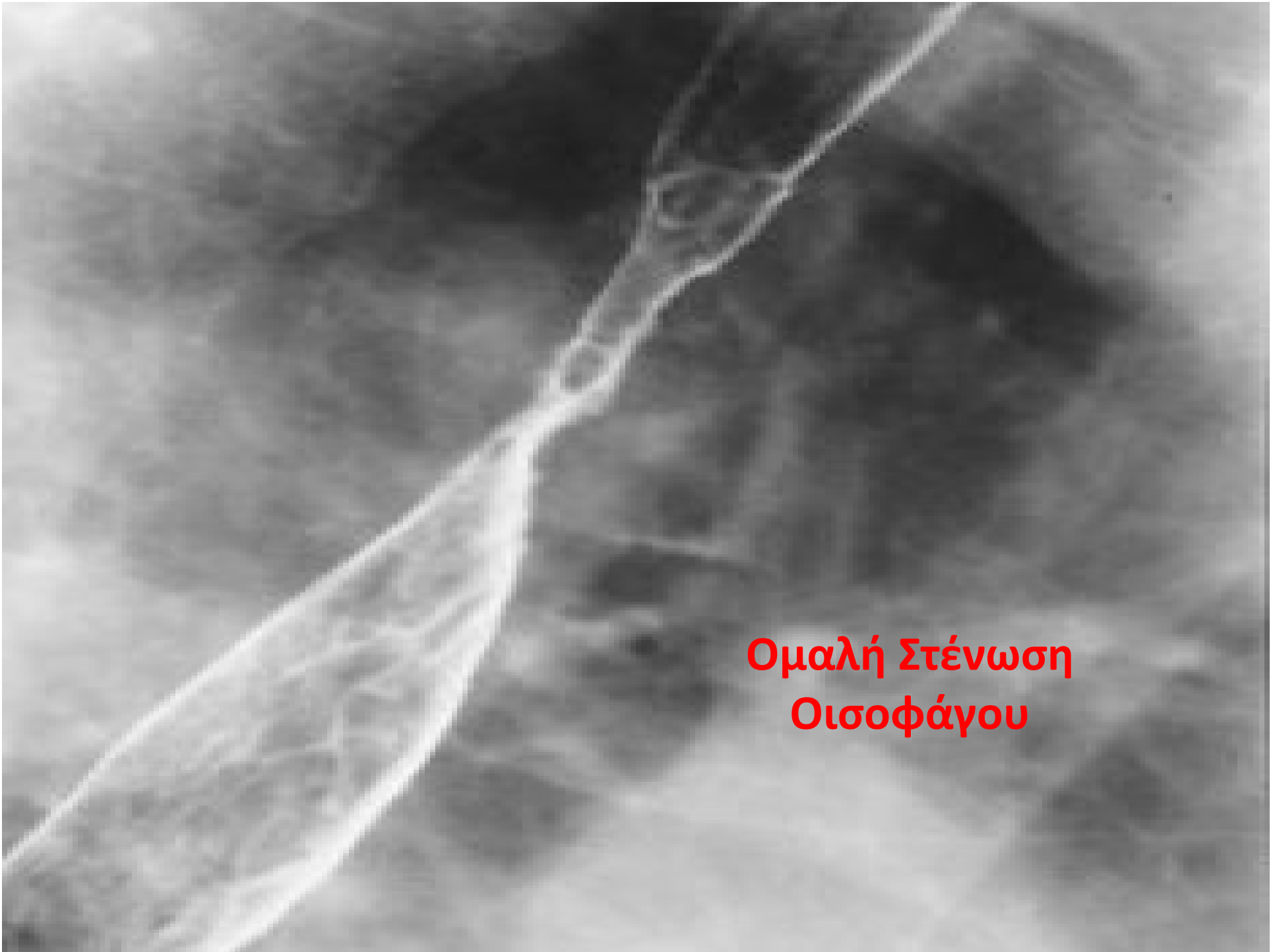
Midesophageal Diverticulum

- May be formed in response to pull from fibrous adhesions following lymph node infection (usually TB)

Epiphrenic Diverticulum

- Location is usually in distal esophagus on lateral esophageal wall, right > left
- Often associated with hiatal hernia

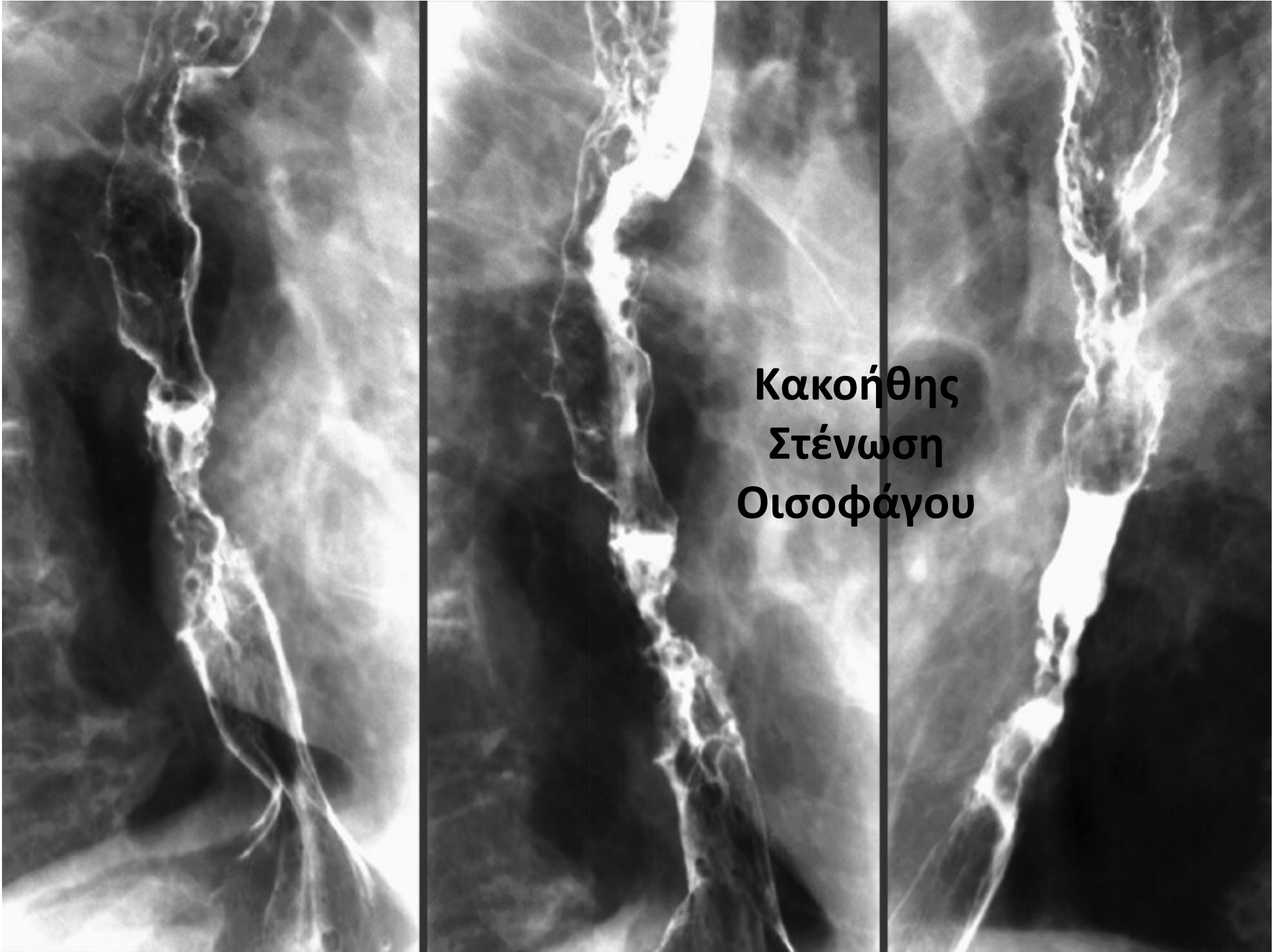

**Ομαλή Στένωση
Οισοφάγου**

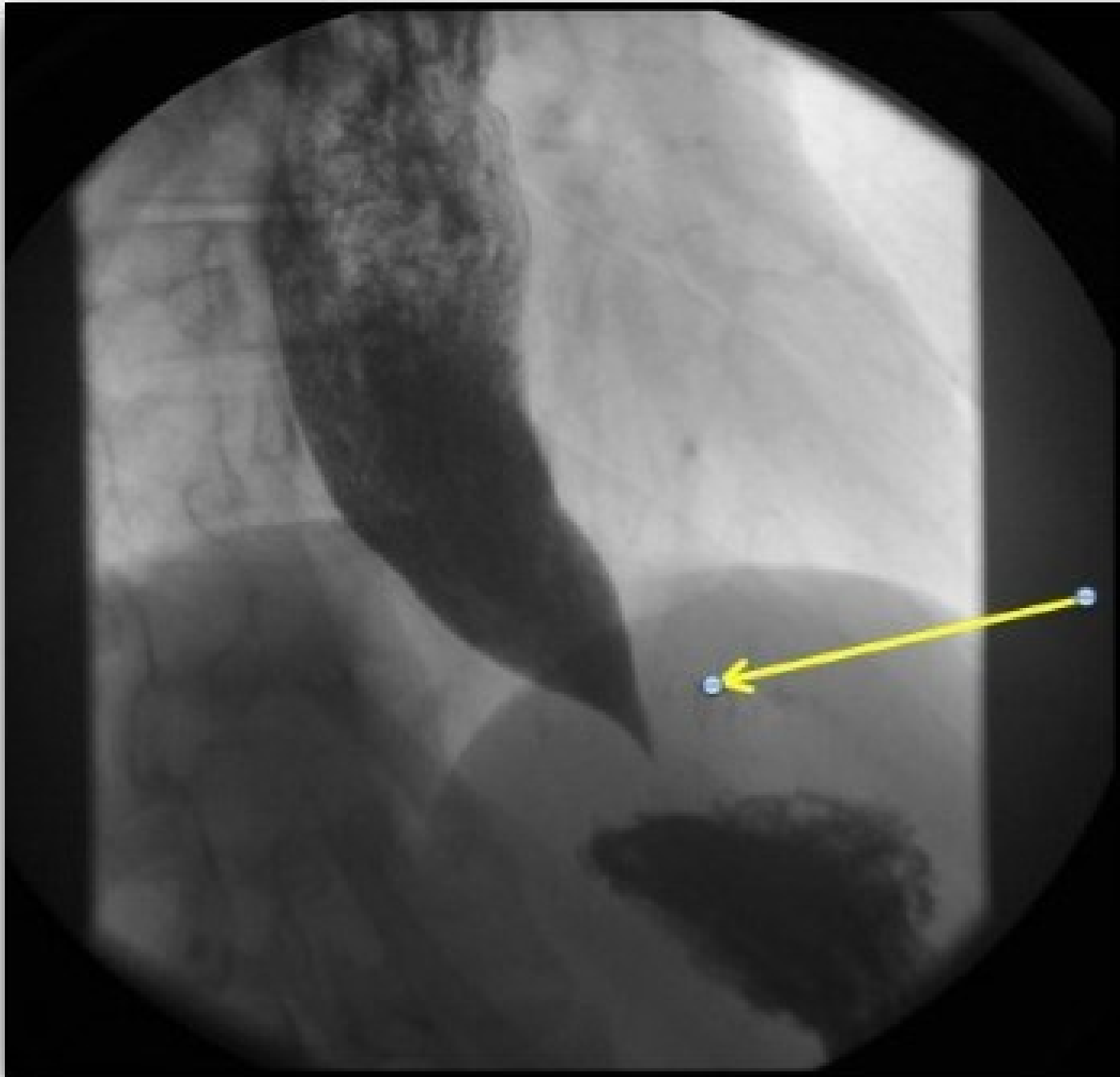

**Δακτύλιος
Schatzki**

**Κακοήθης
Στένωση
Οισοφάγου**

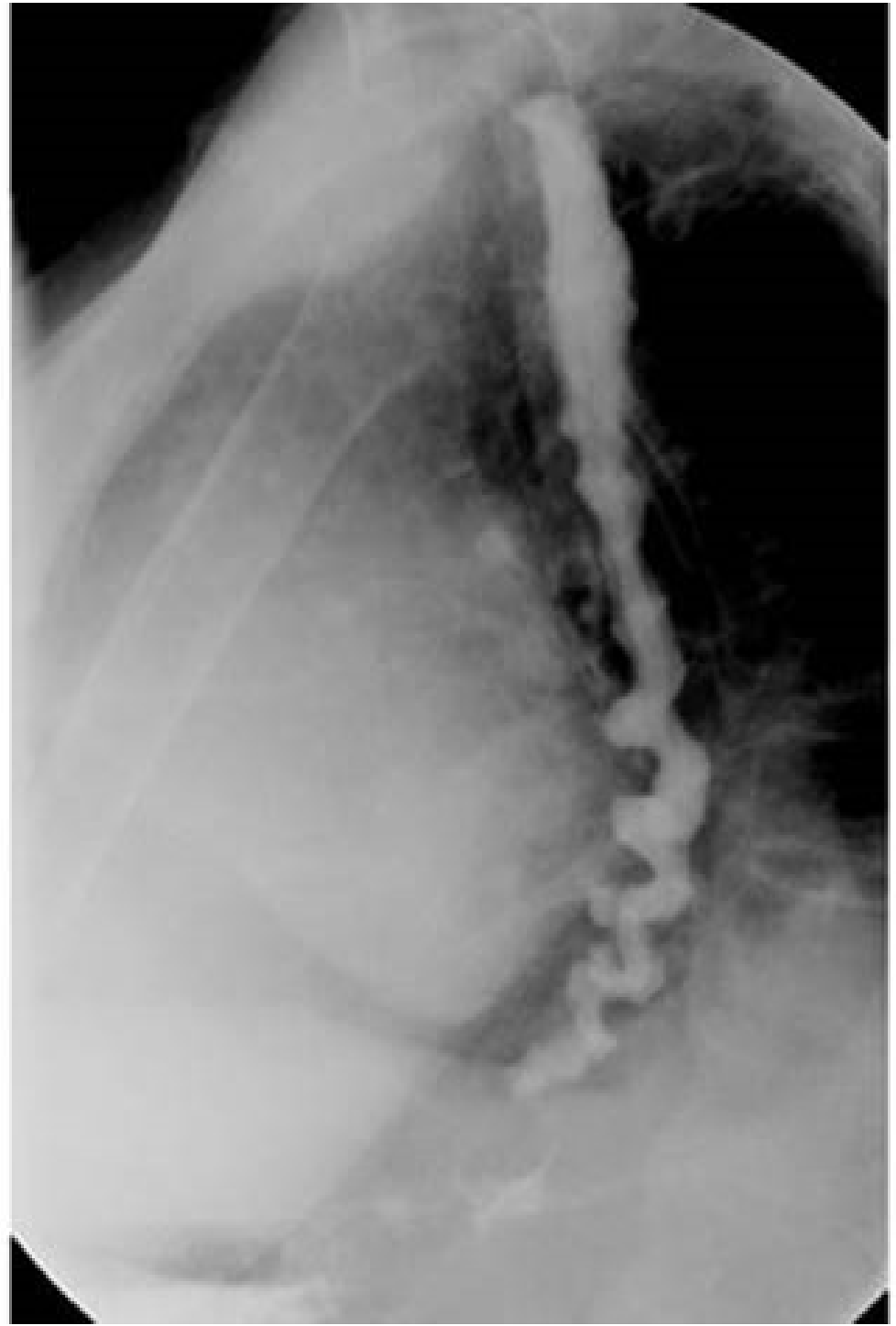
**Bird's beak
deformity**

The image is a medical scan, likely an esophageal manometry or a similar diagnostic procedure. It shows a bright, curved, segmented structure, possibly the esophagus, against a dark background. The word 'Αχαλασία' (Achalasia) is overlaid in the center of the image. The structure appears to be a long, curved tube with several distinct segments or rings, suggesting a narrowing or obstruction at the lower end. The overall appearance is that of a diagnostic study for a motility disorder of the esophagus.

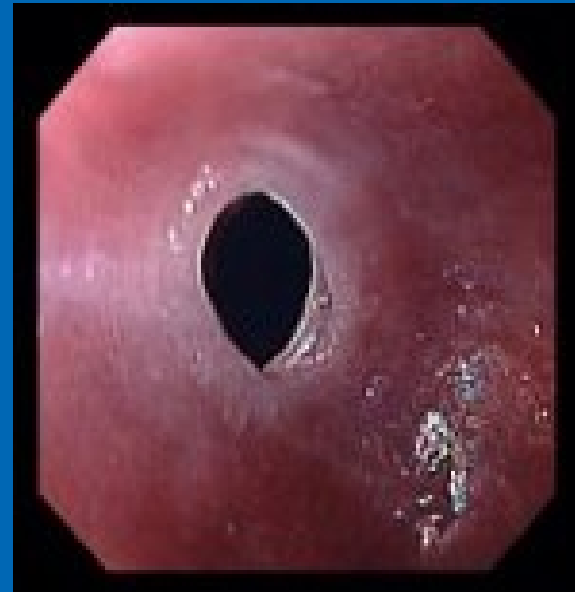
Αχαλασία

Διάχυτος
οισοφαγικός
Σπασμός

Διαφραγμάτιο (Web) ανώτερου οισοφάγου

Εκκόλπωμα οισοφάγου

Διαφραγματικήλη

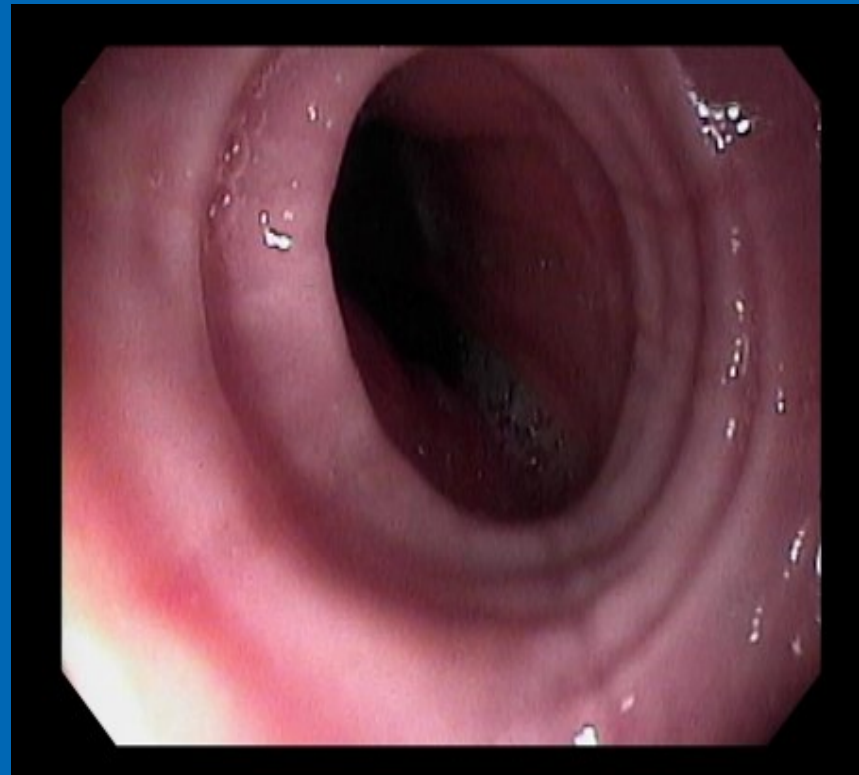
Δακτύλιος Schatzki

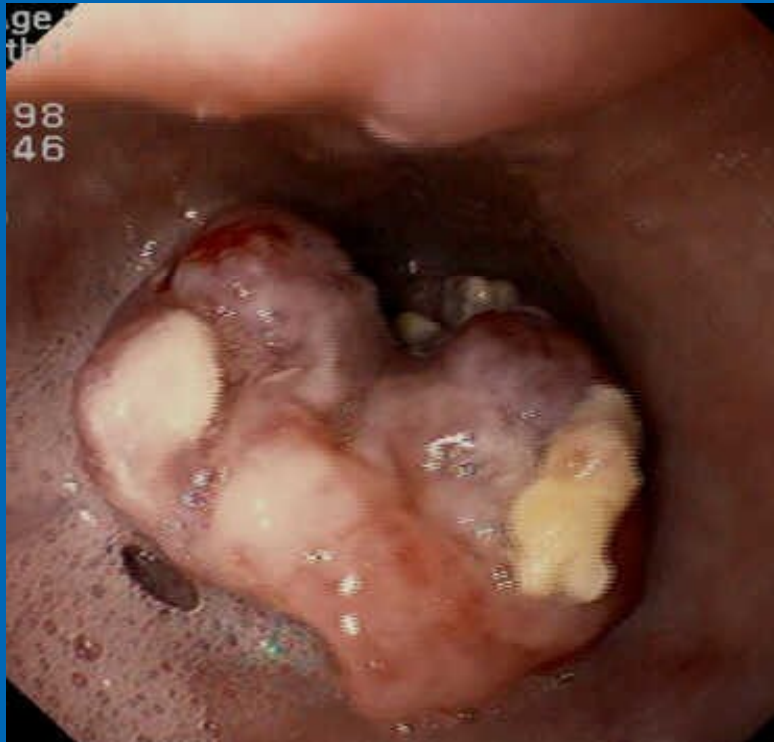
Καλοήθης πεπτική στένωση οισοφάγου

Ηωσινοφιλική οισοφαγίτιδα

Καρκίνος οισοφάγου

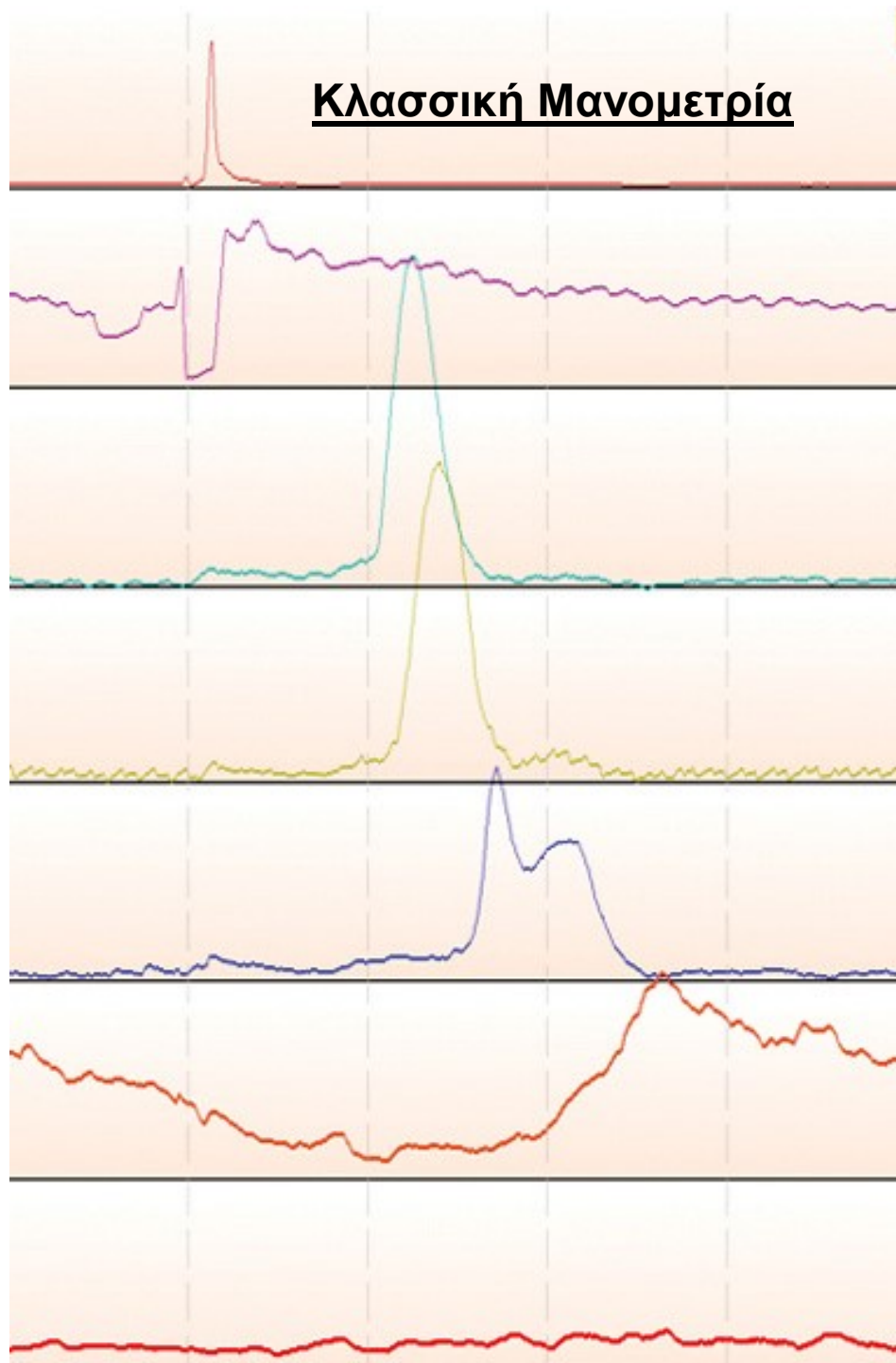

Μυκητιασική οισοφαγίτιδα (candida)

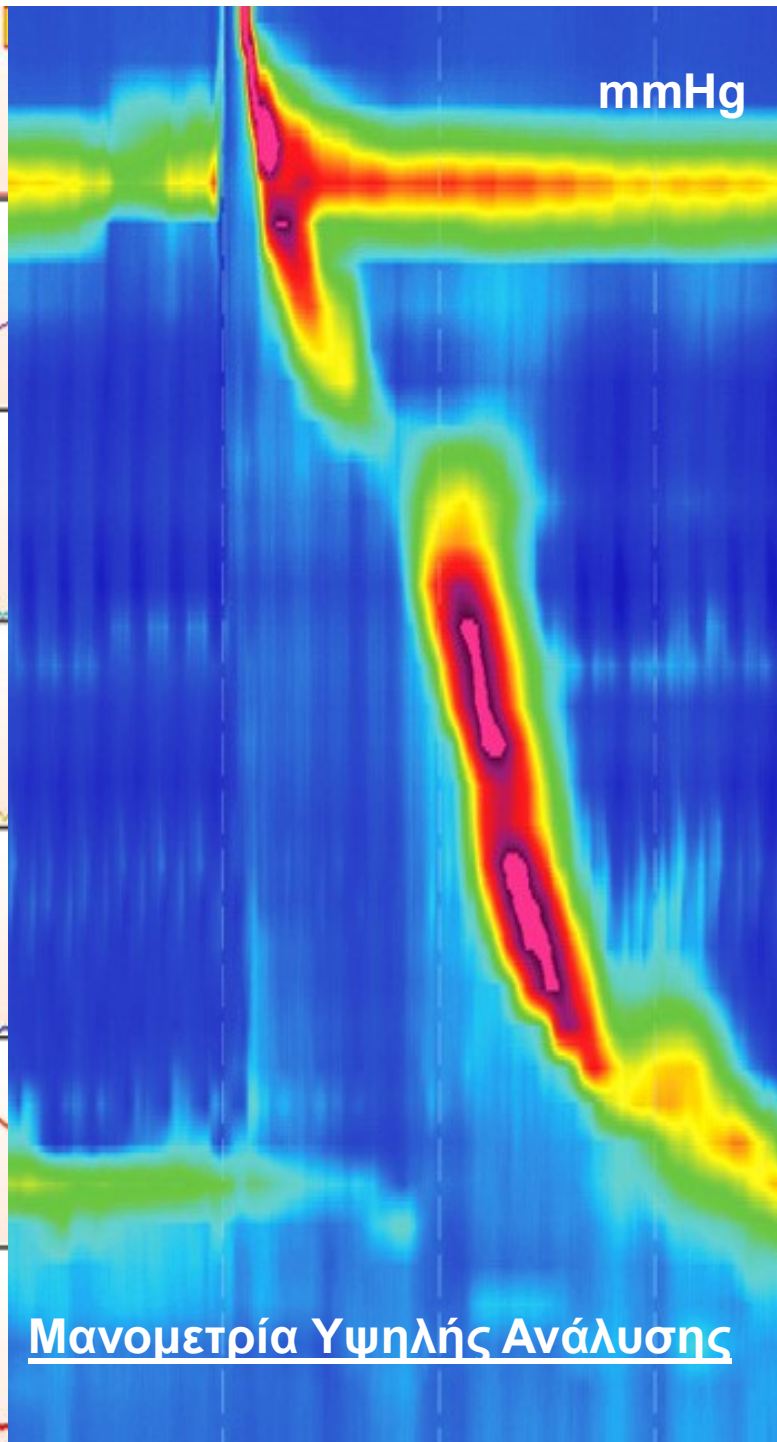
Κλασική Μανομετρία

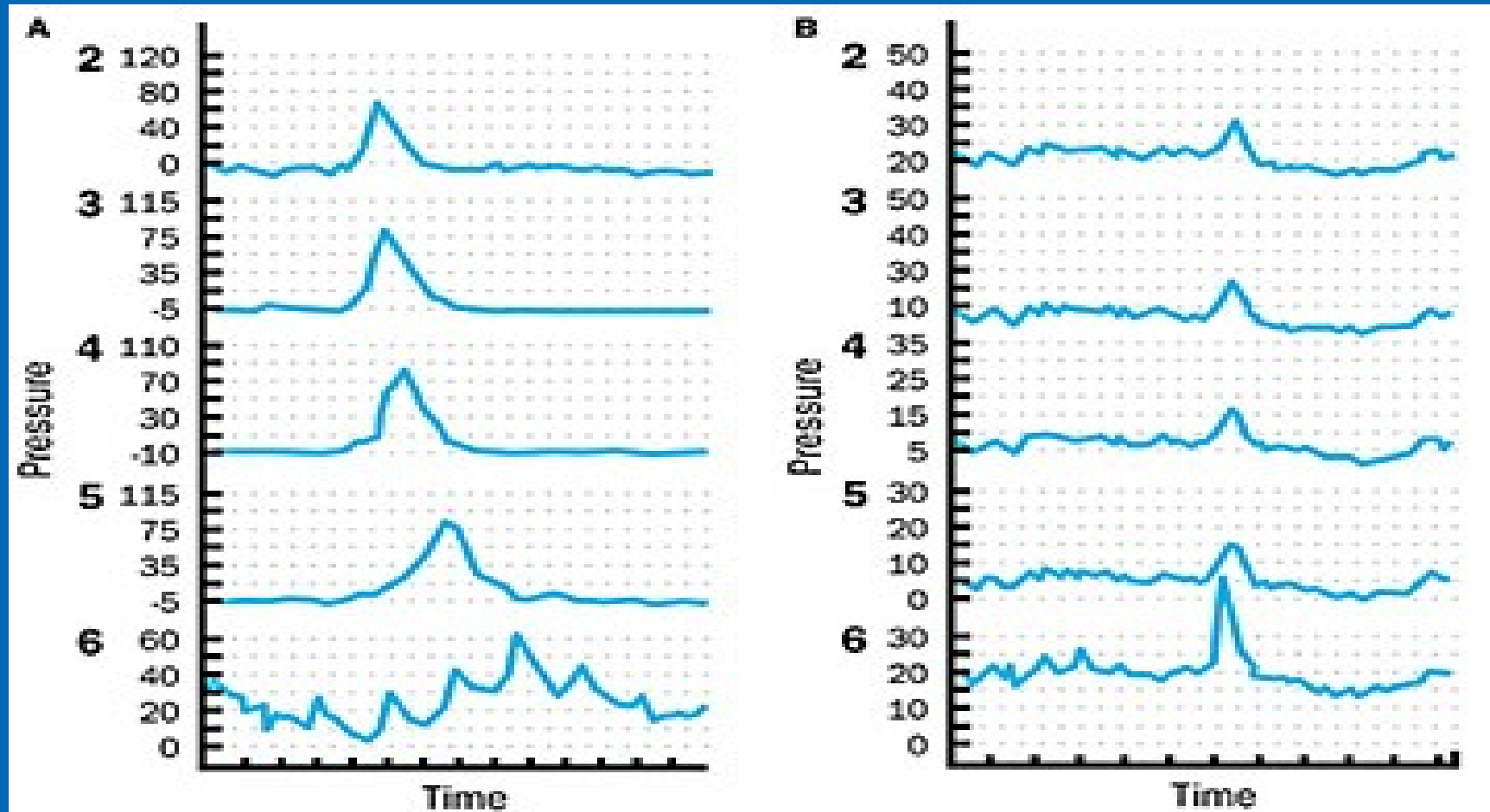
mmHg

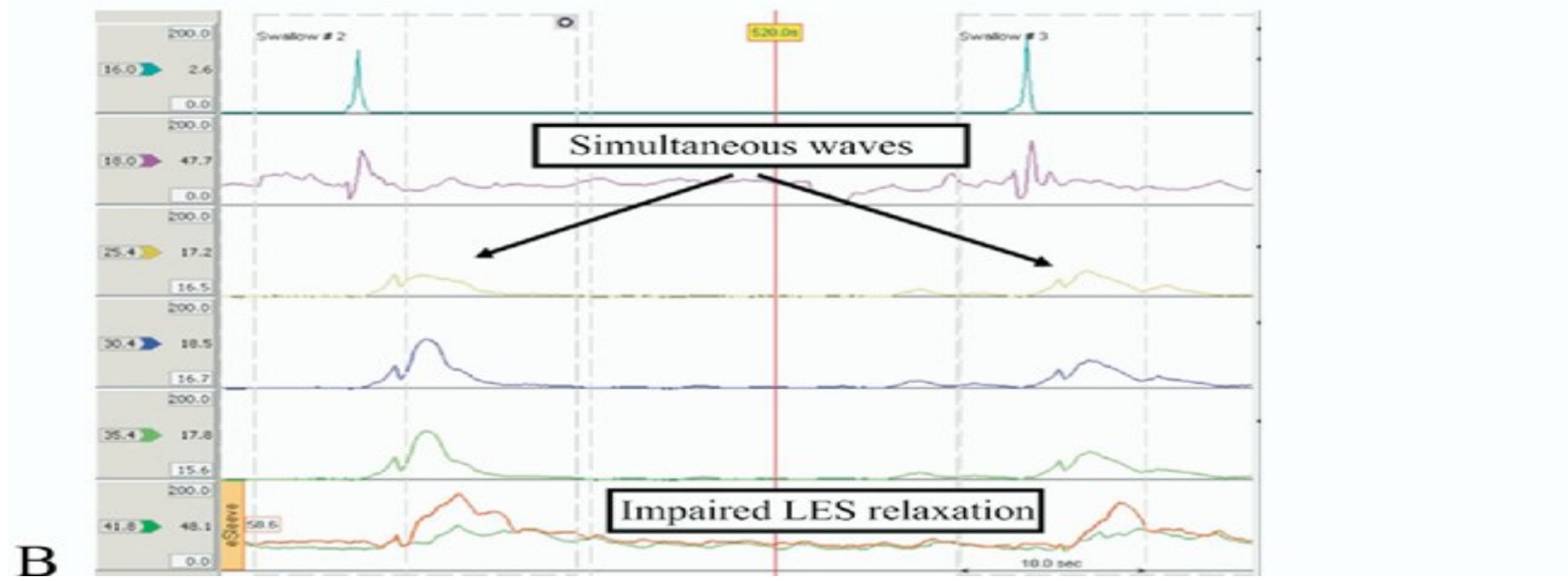
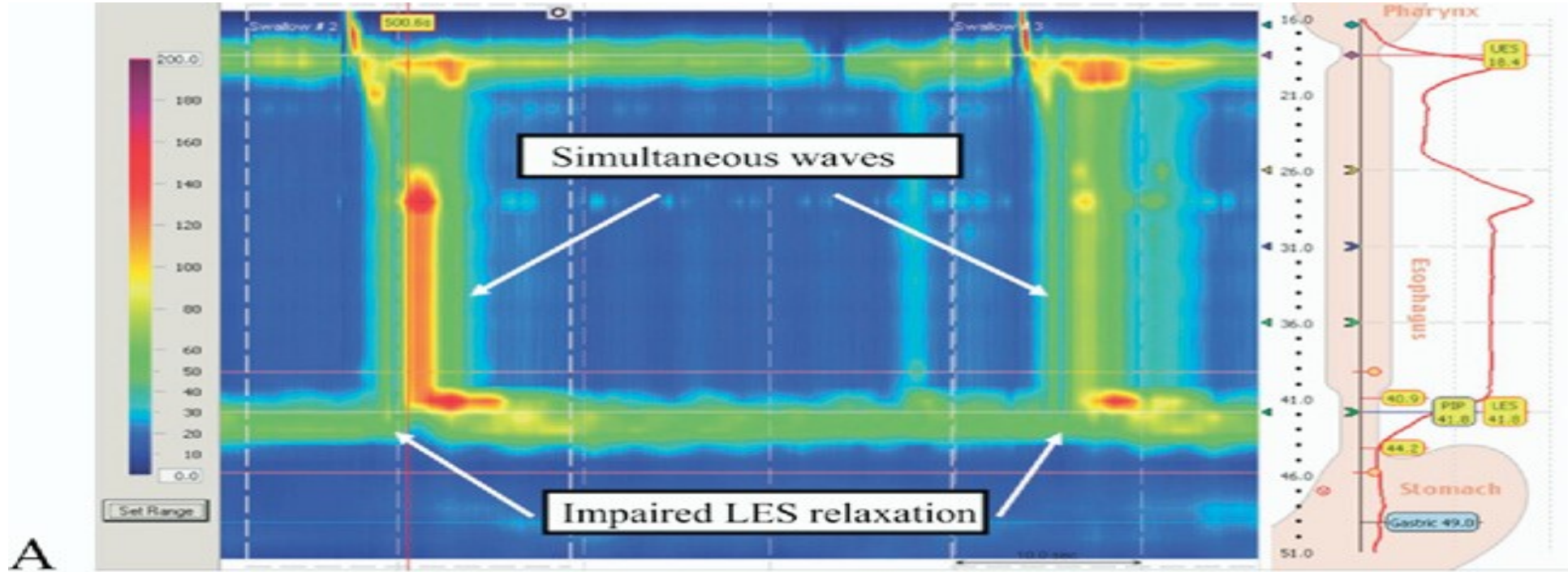

Μανομετρία Υψηλής Ανάλυσης

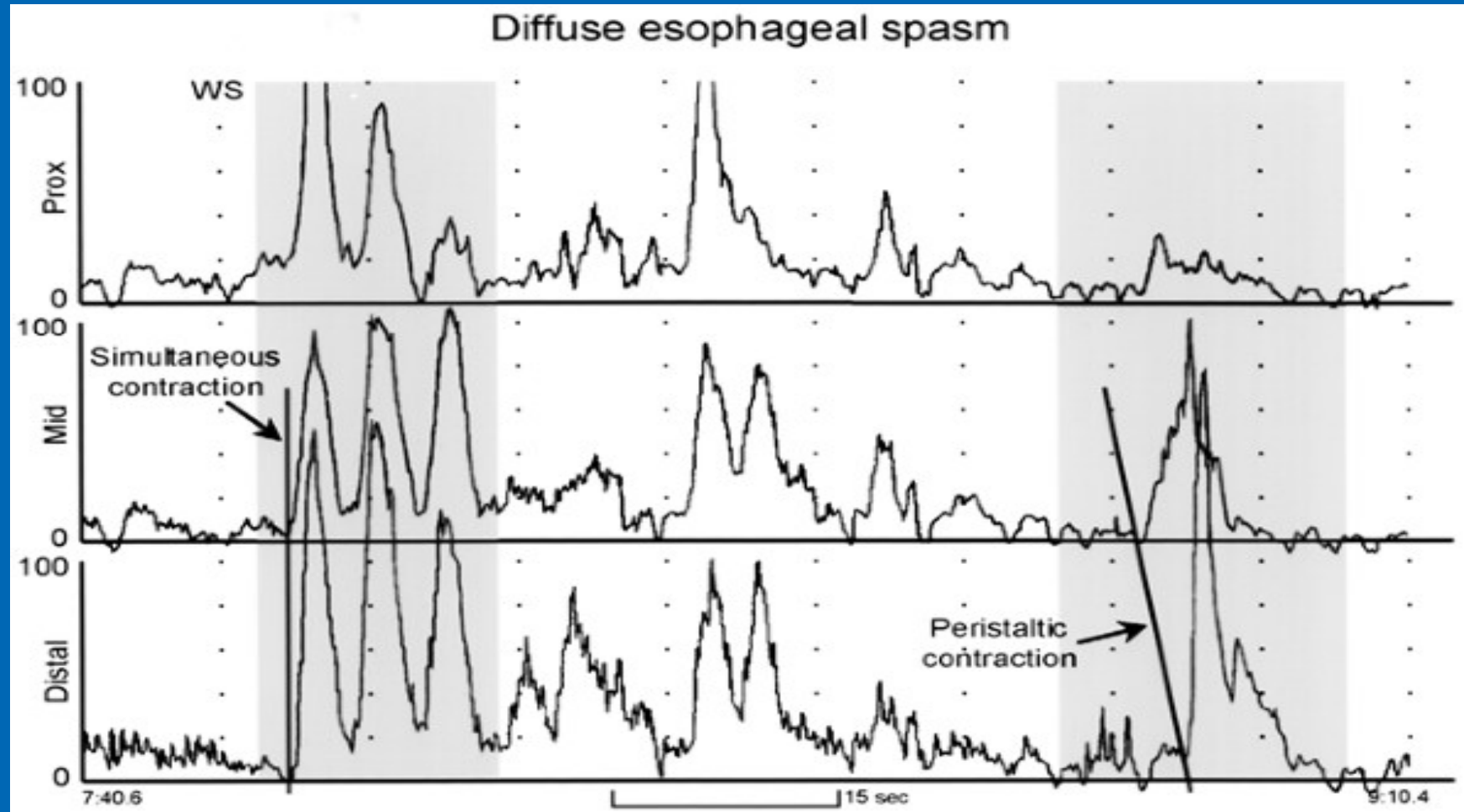

Μανομετρία οισοφάγου: Φυσιολογική vs Αχαλασία

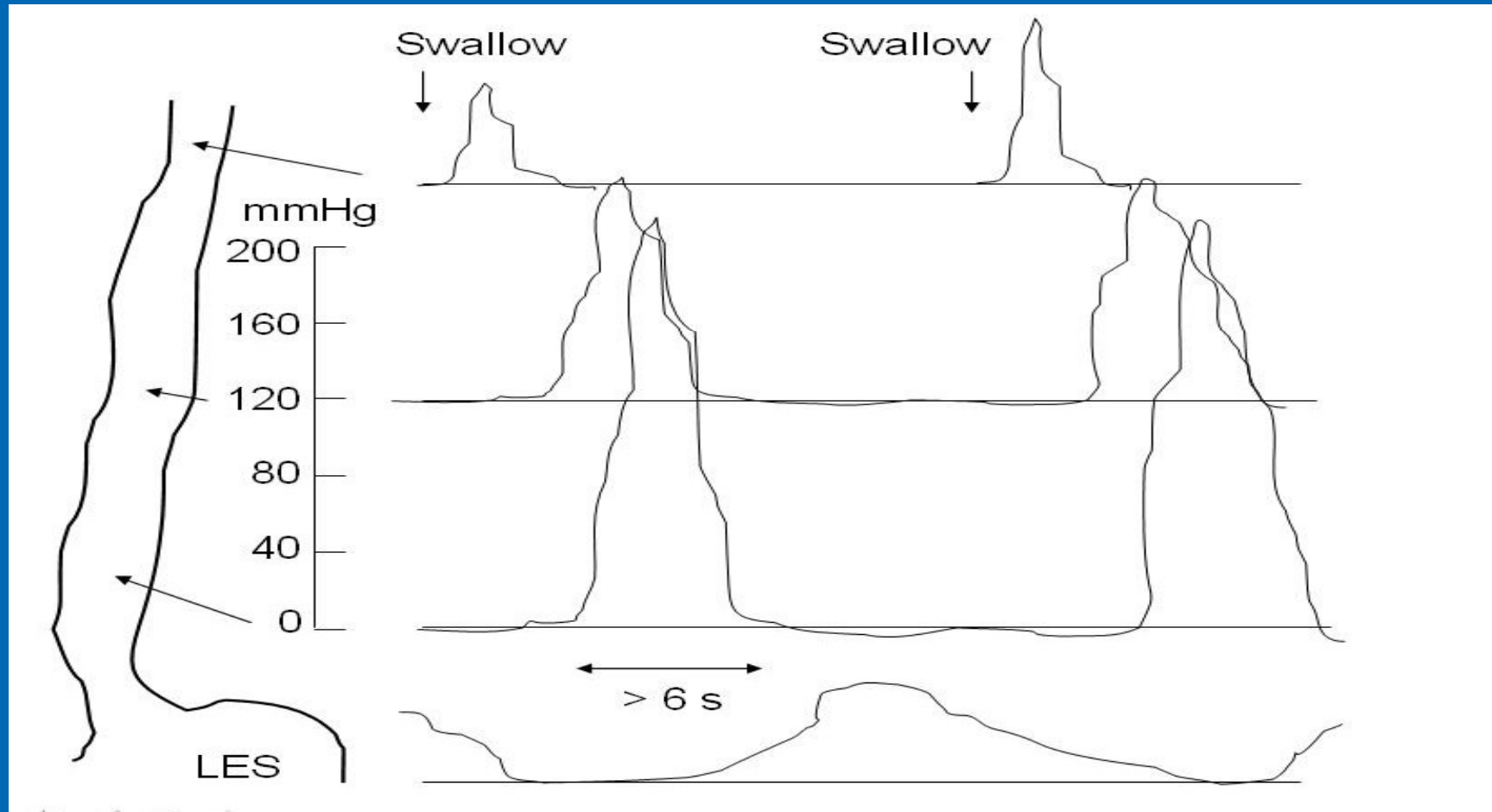

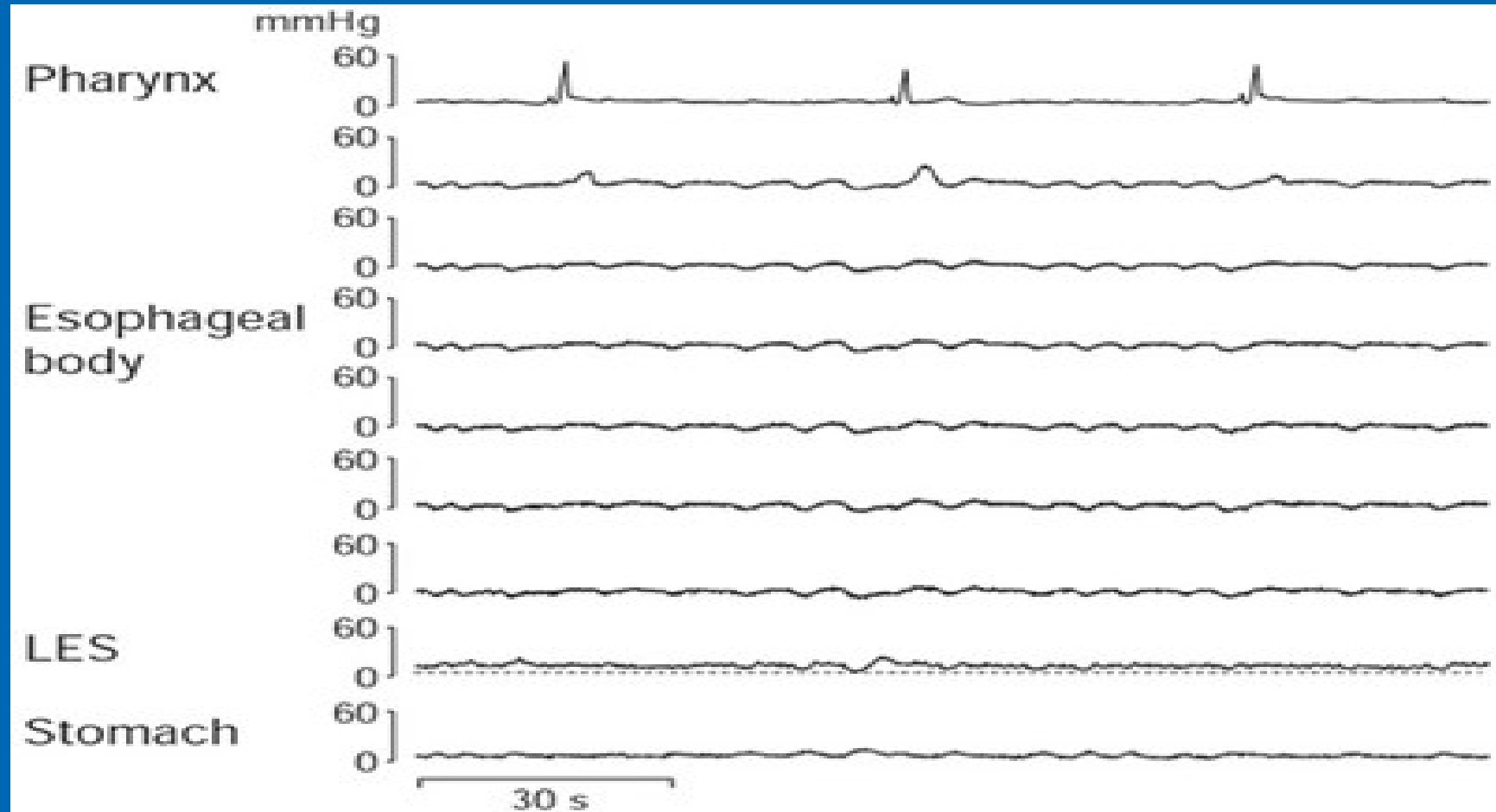
Διάχυτος οισοφαγικός σπασμός

Υπερσυσπώμενος οισοφάγος (οισοφάγος nutcracker)

Σκληροδερμία οισοφάγου

Αντιμετώπιση δυσφαγίας

✓ Η δυσφαγία συνήθως είναι ένα βασανιστικό σύμπτωμα

✓ Η αντιμετώπιση της είναι πολύ ανακουφιστική για τους ασθενείς

Αντιμετώπιση δυσφαγίας

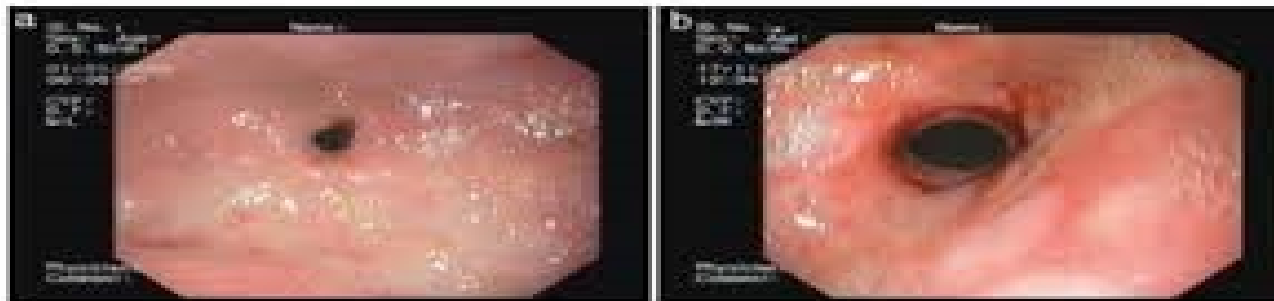
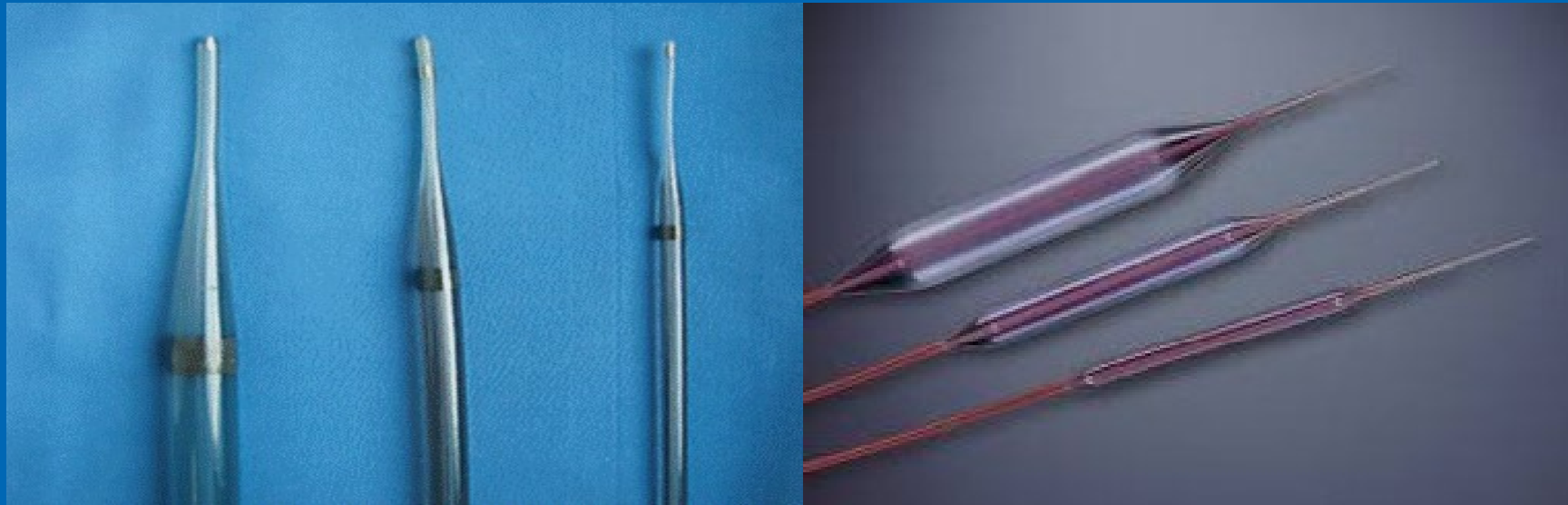
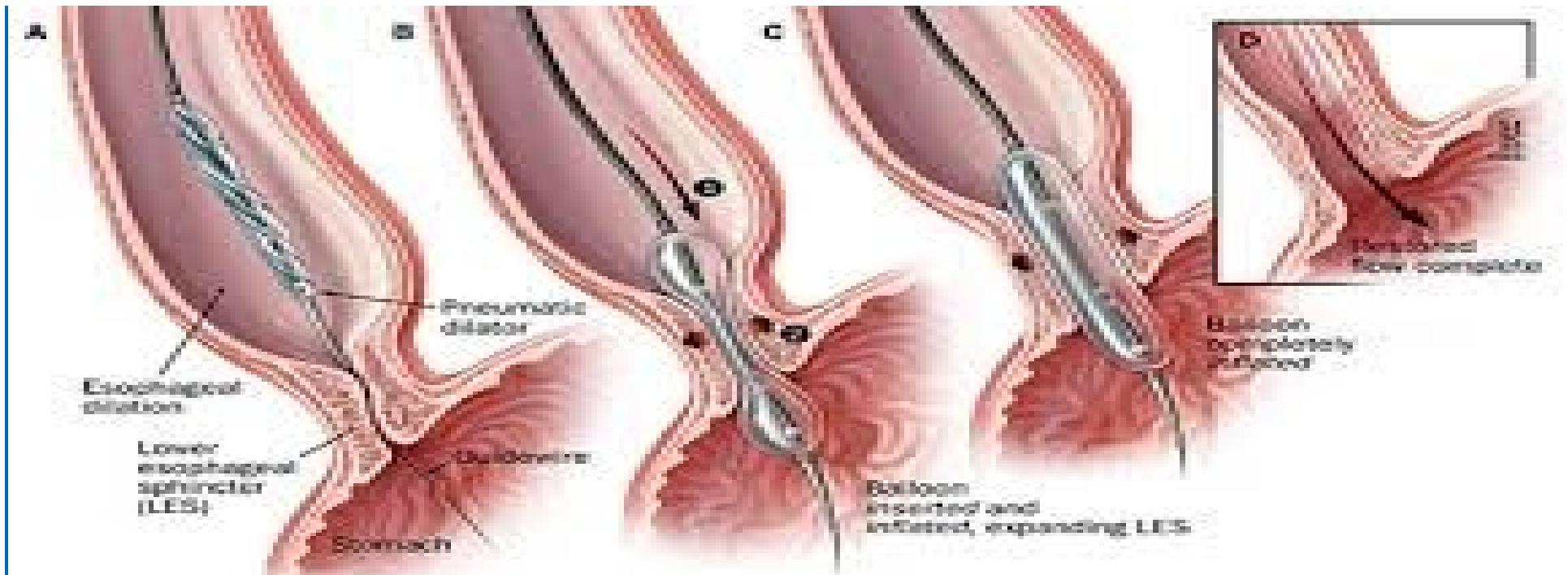
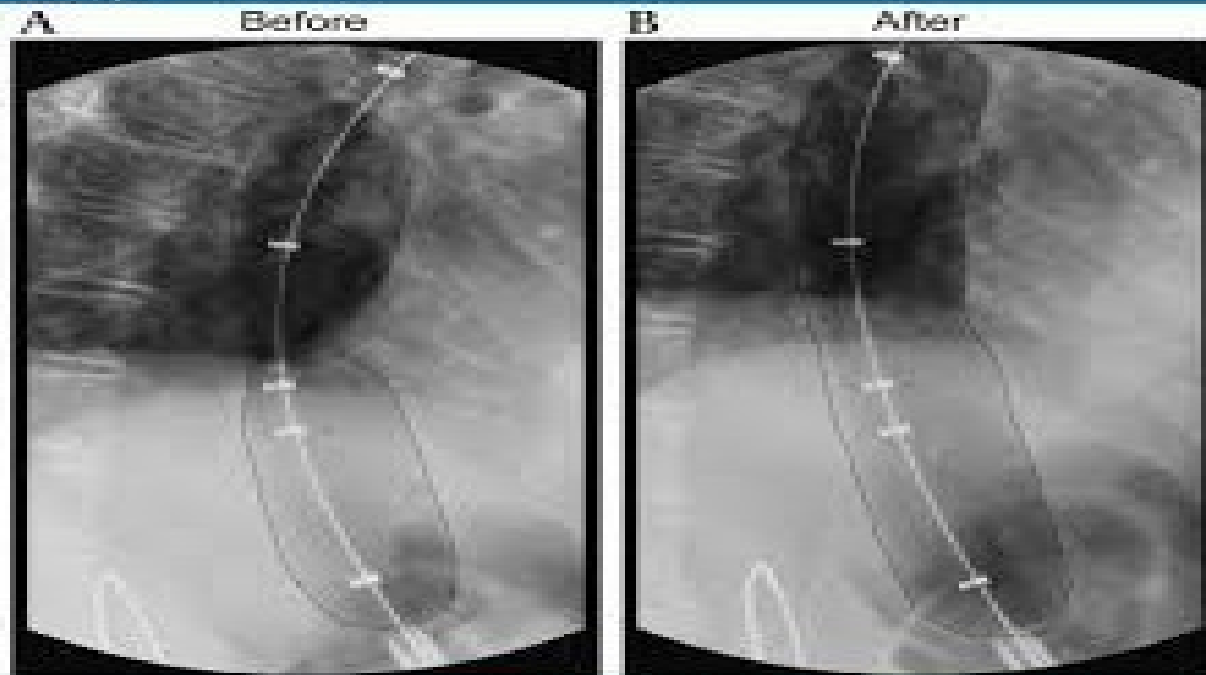

Figure 1 (a) Anastomotic stricture three months after surgery and (b) stricture prior to stent placement.

Microscope

Αεροδιαστολή
στην
Αχαλασία

Θωρακικό άλγος

Θωρακικός πόνος μη καρδιακής αιτιολογίας

- ✓ Θωρακικός πόνος ακαθόριστης προέλευσης.
- ✓ Αγνώστου αιτιολογίας θωρακικός πόνος.
- ✓ Αδιευκρίνιστος θωρακικός πόνος

Θωρακικός πόνος μη καρδιακής αιτιολογίας

- ✓ Ορισμός: Υποτροπιάζων πόνος στον θώρακα, ο οποίος δεν οφείλεται σε καρδιολογικό αίτιο μετά από τον επιβεβλημένο εργαστηριακό έλεγχο

Θωρακικός πόνος μη καρδιακής αιτιολογίας

- ✓ Σημαντικό: επιβάλλεται ο έλεγχος για αποκλεισμό καρδιακού αιτίου
- ✓ ΗΚΓημα, υπερηχογράφημα (triplex καρδιάς), σπινθηρογράφημα με θάλλιο, στεφανιογραφία (με καθετηριασμό ή CT)
- ✓ Προσοχή: Μερικές φορές ο αποκλεισμός καρδιακού αιτίου δεν είναι 100% σίγουρος. Επίσης, δεν αποκλείεται ο πόνος να οφείλεται και σε καρδιολογικό και σε άλλο αίτιο

Αίτια θωρακικού πόνου μη καρδιακής αιτιολογίας

- ✓ Παθήσεις αναπνευστικού
- ✓ Μυοσκελετικές παθήσεις
- ✓ Παθήσεις Οισοφάγου
- ✓ Λειτουργικός ή Ψυχογενής πόνος

Θωρακικός πόνος μη καρδιακής αιτιολογίας: Επιδημιολογία

- ✓ Επίπτωση: 25%
 - ✓ 30% στεφανιογραφιών: κφ → 18-56%
ανευρίσκεται οισοφαγικό αίτιο
- ↓
- ✓ Γ-Ο παλινδρομική νόσος → 50%
 - Κινητική διαταραχή οισοφάγου → 30%

Ιστορικό: η ΔΔ μεταξύ καρδιακού και οισοφαγικού πόνου δεν είναι εύκολη

Καρδιακός πόνος

- ✓ Μικρής διάρκειας
- ✓ Ισχυρός συσφιγκτικού χαρακτήρα
- ✓ Αντανακλά στο τράχηλο, ώμο, άνω άκρο.
- ✓ Μετά από προσπάθεια

Οισοφαγικός πόνος

- ✓ Μεγάλης διάρκειας
- ✓ Σχετίζεται με την κατάποση ή εκλύεται μετά το γεύμα ή στην κατάκλιση
- ✓ Συνύπαρξη άλλων συμπτωμάτων παλινδρόμησης

Αποκλεισμός άλλων αιτίων θωρακικού πόνου – έλεγχος

- ✓ Α/α θώρακος, ΑΜΣΣ, ΟΜΣΣ
- ✓ CT θώρακος – μεσοθωρακίου
- ✓ Υπερηχογράφημα άνω κοιλίας (έλεγχος για χολολιθίαση, Ca παγκρέατος)

Εργαστηριακή διερεύνηση οισοφαγικού πόνου

- ✓ Δοκιμασία λήψης αναστολέων αντλίας πρωτονίων (ΑΑΠ) (acid reflux test)
- ✓ Γαστροσκόπηση
- ✓ Μανομετρία οισοφάγου
- ✓ 24ωρη φορητή πεχαμετρία οισοφάγου

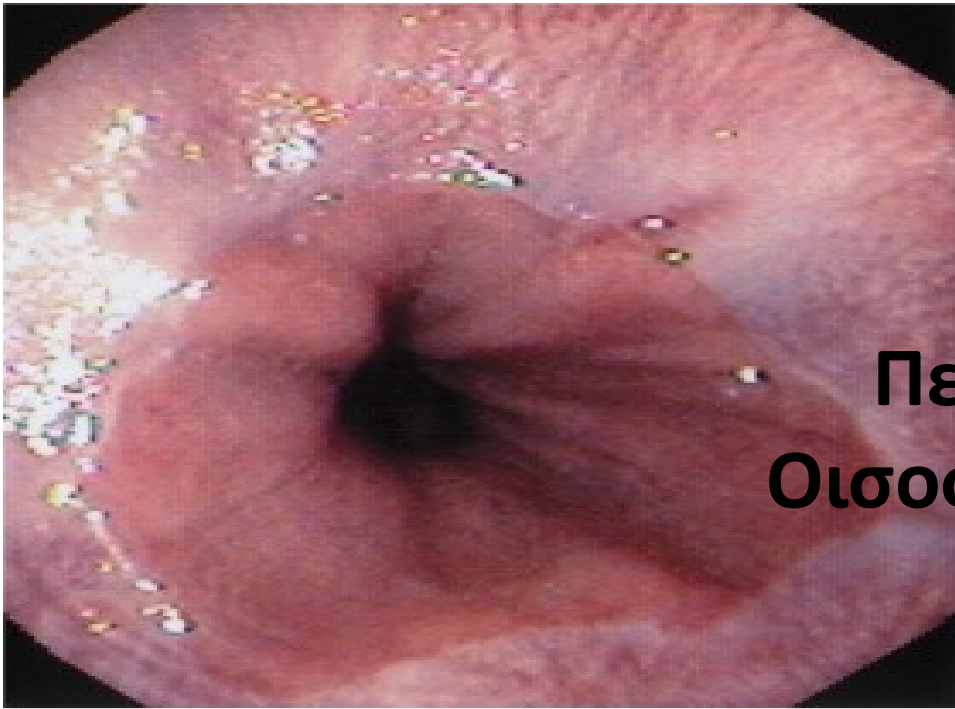
Δοκιμασία λήψης αναστολέων αντλίας πρωτονίων (ΑΑΠ) (acid reflux test)

- ✓ Απλή, φθηνή, μη επεμβατική μέθοδος επιβεβαίωσης της ΓΟΠΝ ως το αίτιο του πόνου
- ✓ Χορήγηση ΑΑΠ X 2 για 14 ημέρες συνήθως
- ✓ Μειονέκτημα: δεν έχει υψηλή διαγνωστική αξία

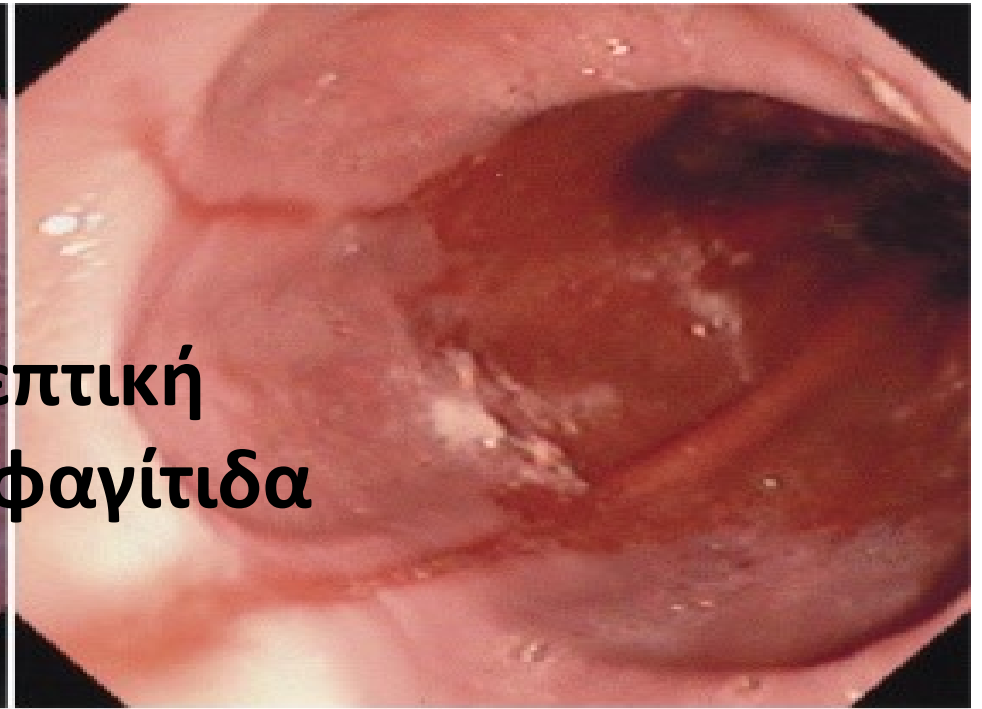
Γαστροσκόπηση και θωρακικός πόνος

- ✓ Διαγνωστική αξία μόνο επί παρουσίας πεπτικής οισοφαγίτιδας, η οποία συχνά δεν υπάρχει
- ✓ Άλλα ενδοσκοπικά ευρήματα, τα οποία πιθανολογούν ΓΟΠΝ:
 - Διαφραγματοκήλη
 - Ανεπαρκής Γ-Ο βαλβίδα

**Πεπτική
Οισοφαγίτιδα**

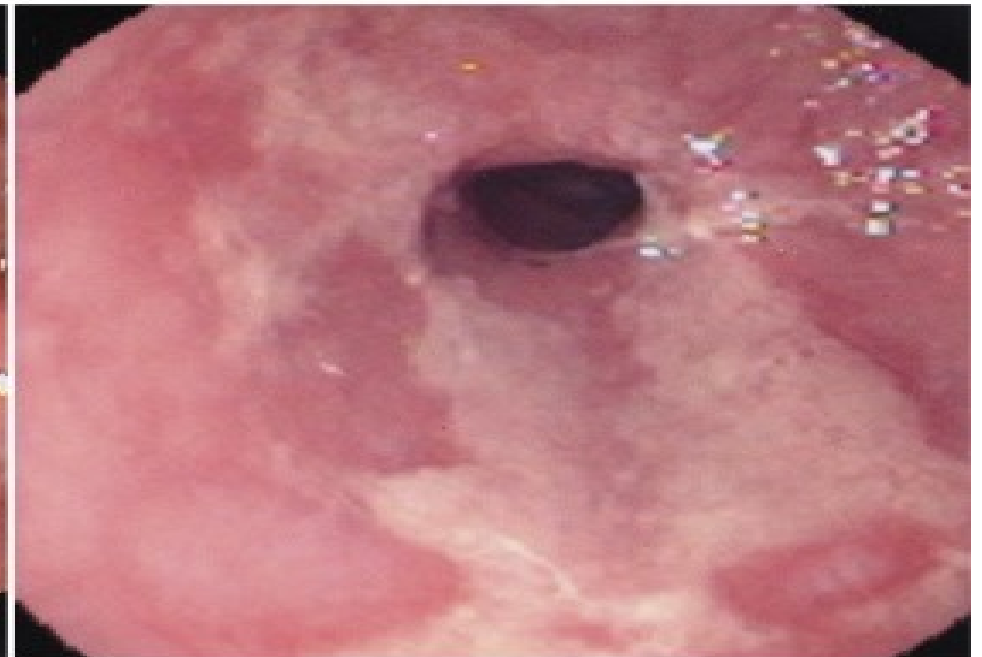
A

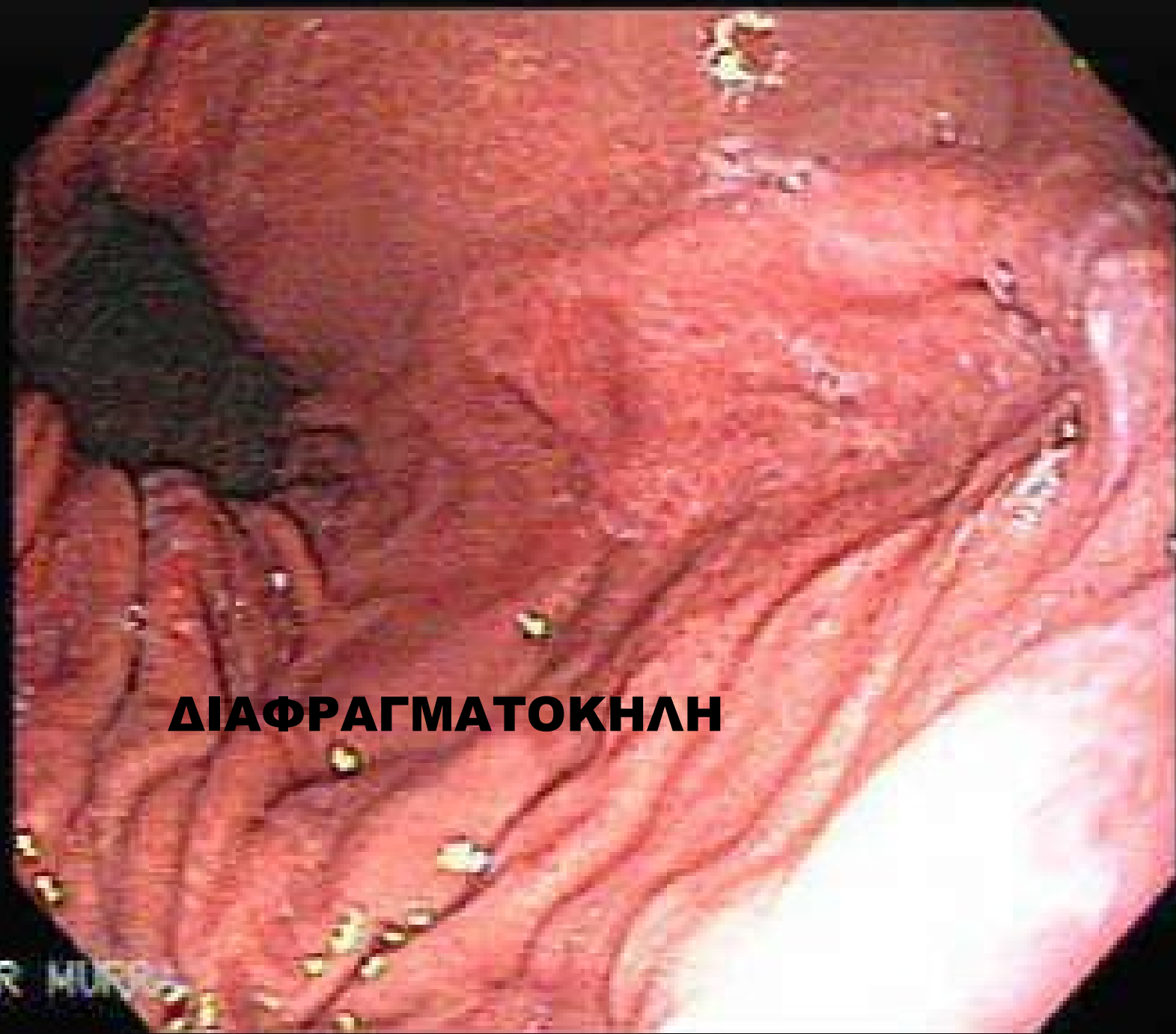
B

C

D

ΔΙΑΦΡΑΓΜΑΤΟΚΗΛΗ

DR. MURPHY

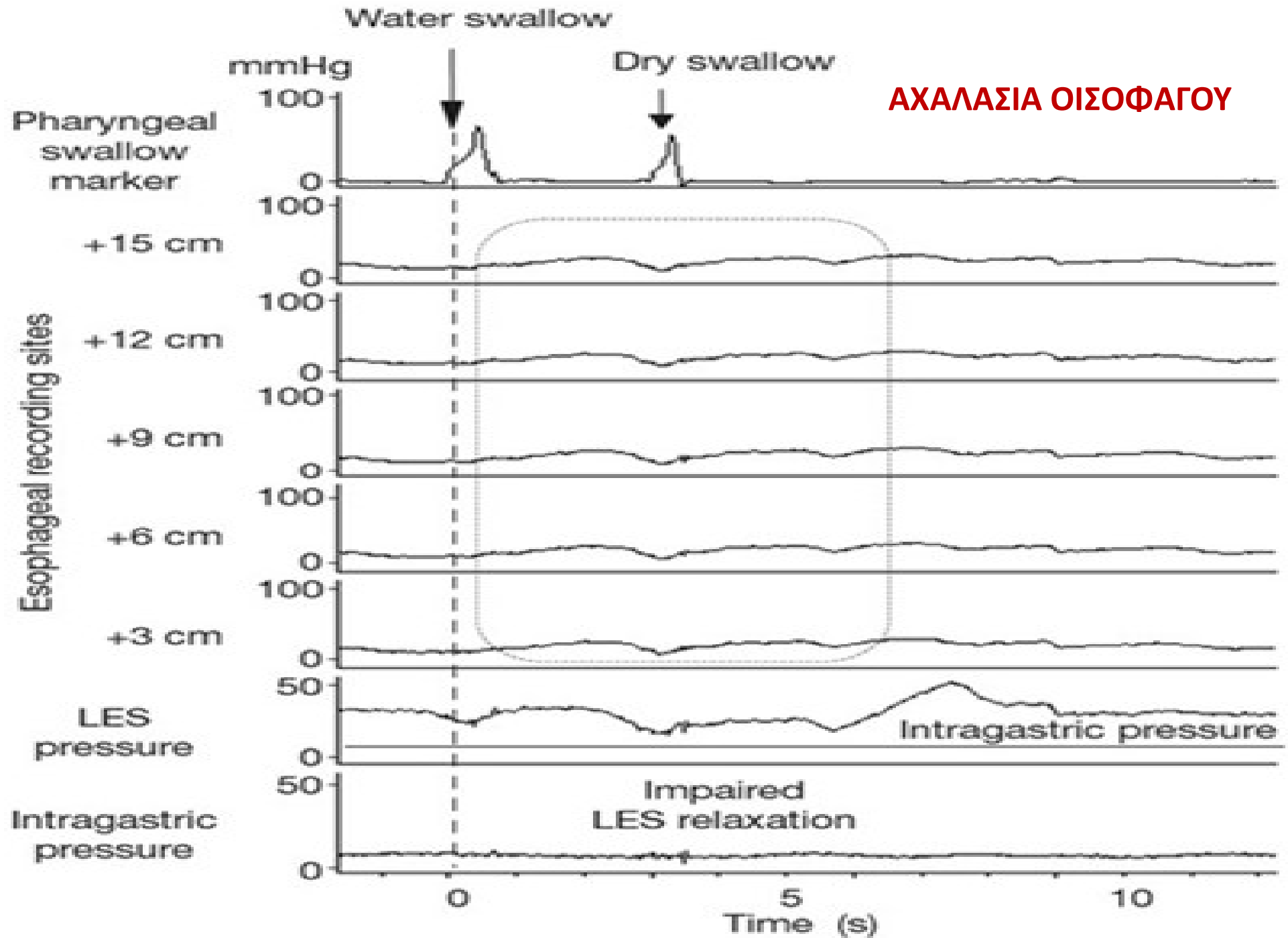
Διαφραγματικήλη

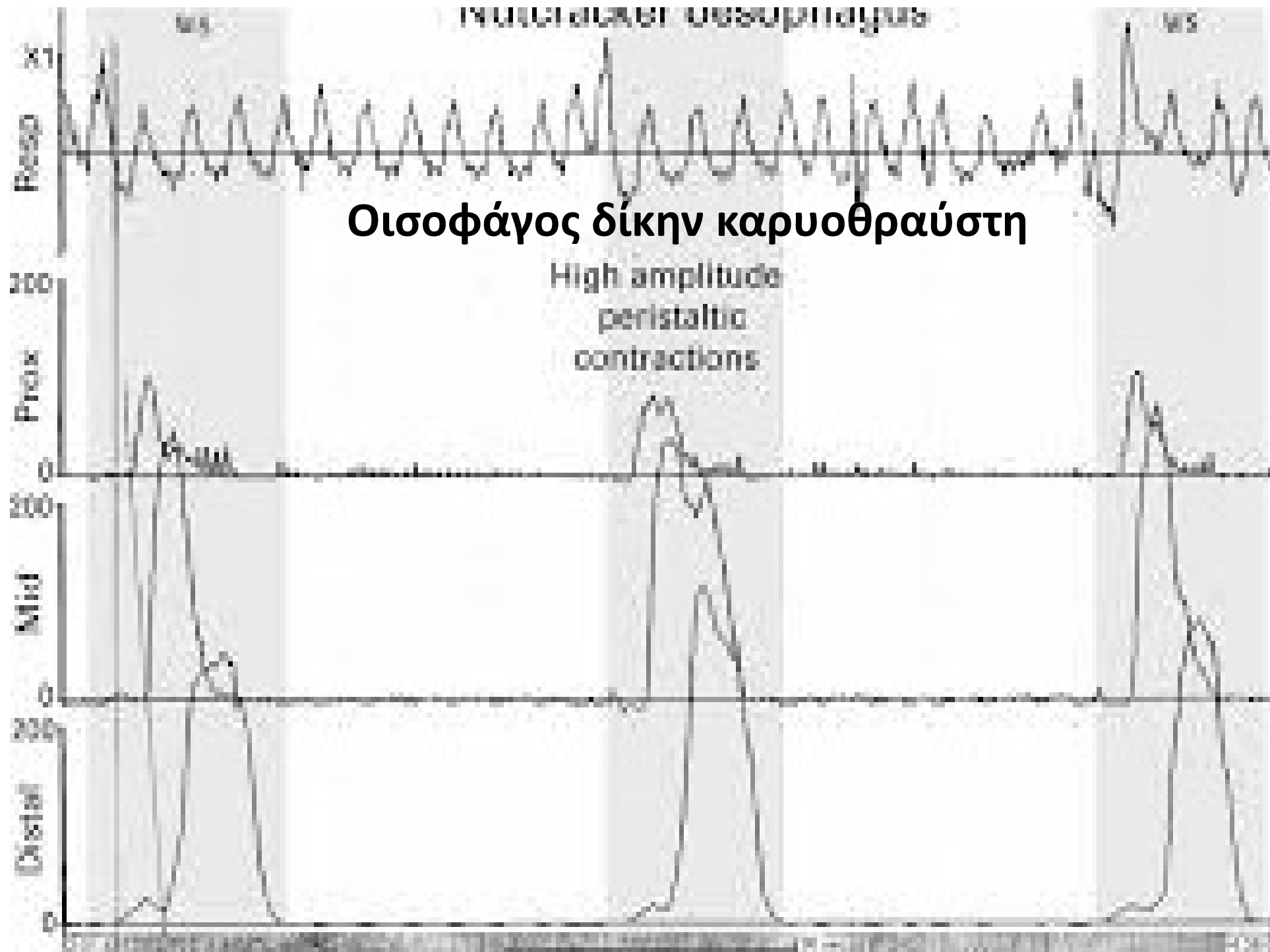

Μανομετρία οισοφάγου

- ✓ Στατική ή φορητή 24ωρη μανομετρία: μελέτη κινητικότητας σώματος οισοφάγου καθώς και πίεσης κατώτερου οισοφαγικού σφιγκτήρα.
- ✓ Συχνότερη κινητική διαταραχή για θωρακικό πόνο: Υπερσυσπώμενος Οισοφάγος
(Οισοφάγος δίκην Καρυοθραύστη, Nutcracker)
- ✓ Αχαλασία, Διάχυτος οισοφαγικός σπασμός, Υπερτονικός ΚΟΣ, Μη ειδικές κινητικές διαταραχές (διαταραχή περισταλτισμού)

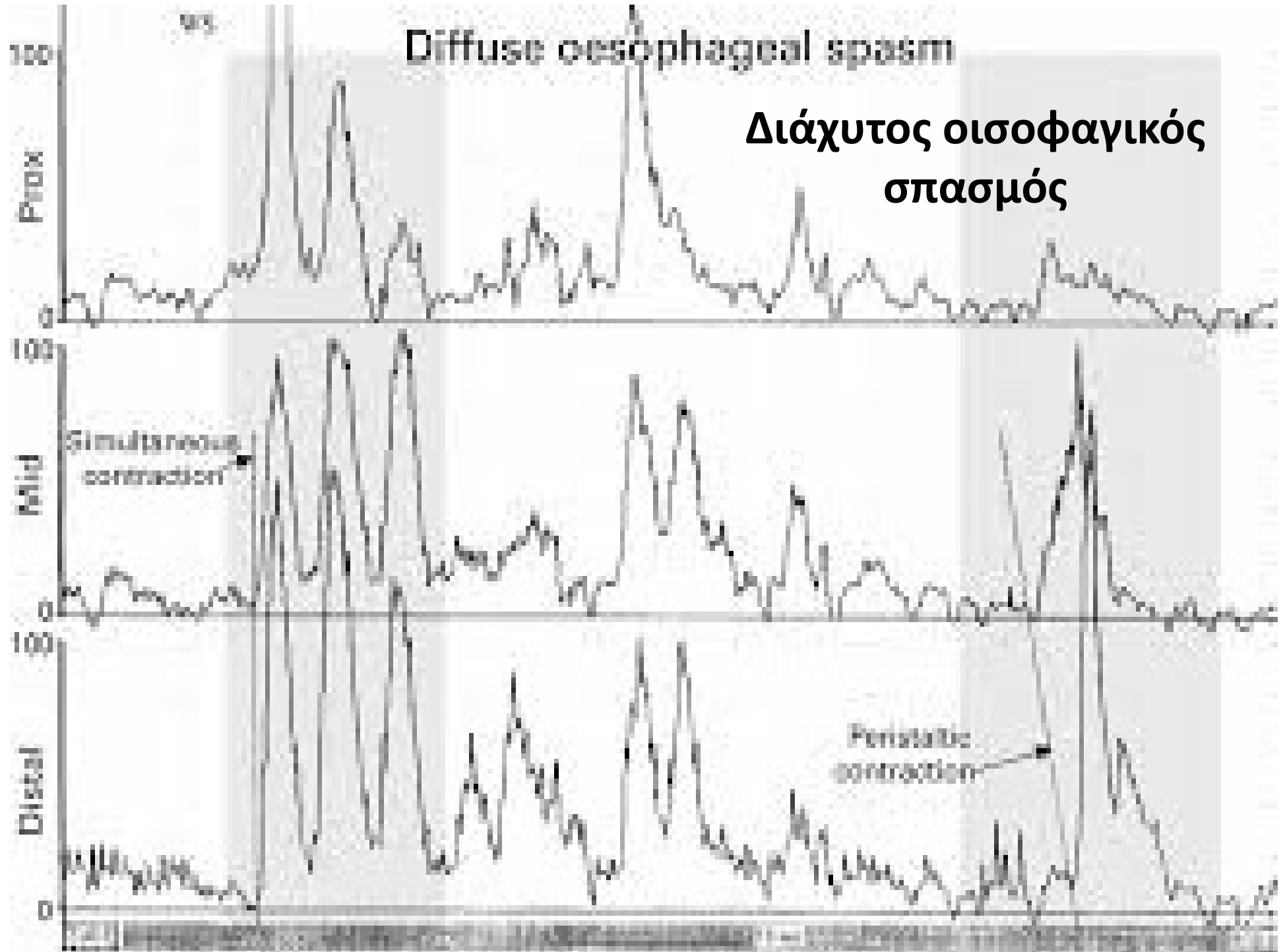
ΑΧΑΛΑΣΙΑ ΟΙΣΟΦΑΓΟΥ

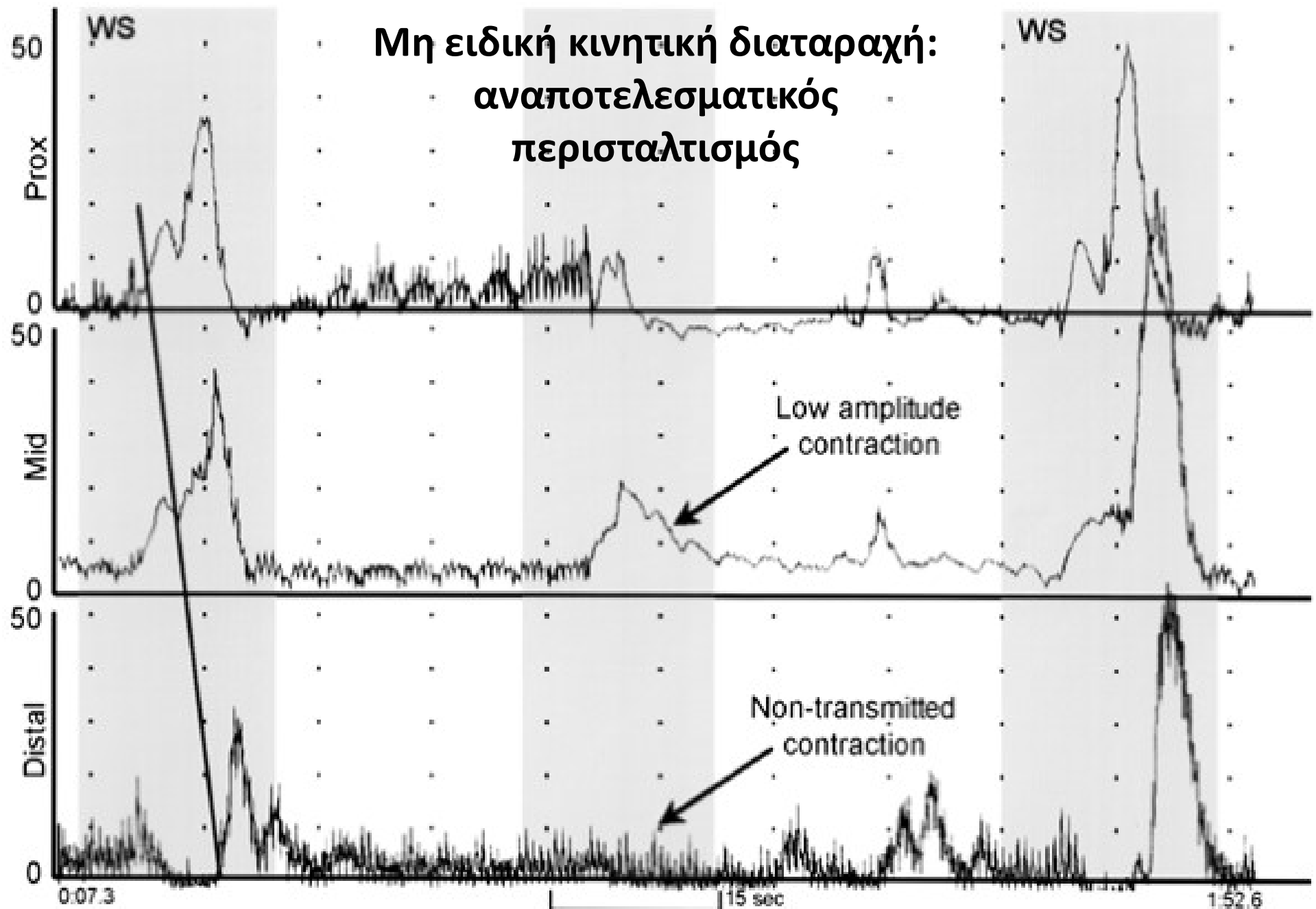
Diffuse oesophageal spasm

Διάχυτος οισοφαγικός σπασμός

Ineffective esophageal motility

Μη ειδική κινητική διαταραχή:
αναποτελεσματικός
περισταλισμός

24ωρη φορητή πεχαμετρία οισοφάγου

- ✓ 24ωρη καταγραφή του οισοφαγικού pH
- ✓ Με διαρρινικό καθετήρα ή με κάψουλα, η οποία αγκιστρώνεται στον οισοφάγο
- ✓ Νέα μέθοδος πεχαμετρία – εμπέδηση: ελέγχει και την ελαφρά όξινη και την μη όξινη παλινδρόμηση.
- ✓ Κύρια μας ενδιαφέρει: ποσοστό χρόνου με $\text{pH} < 4$ καθώς και η χρονική συσχέτιση του πόνου με την πτώση του pH (συμπτωματικός δείκτης)

Ambulatory 24 hr. pH Monitoring

- Physiologic study
- Quantify reflux in proximal/distal esophagus
 - % time $\text{pH} < 4$
 - DeMeester score
- Symptom correlation

esophagus

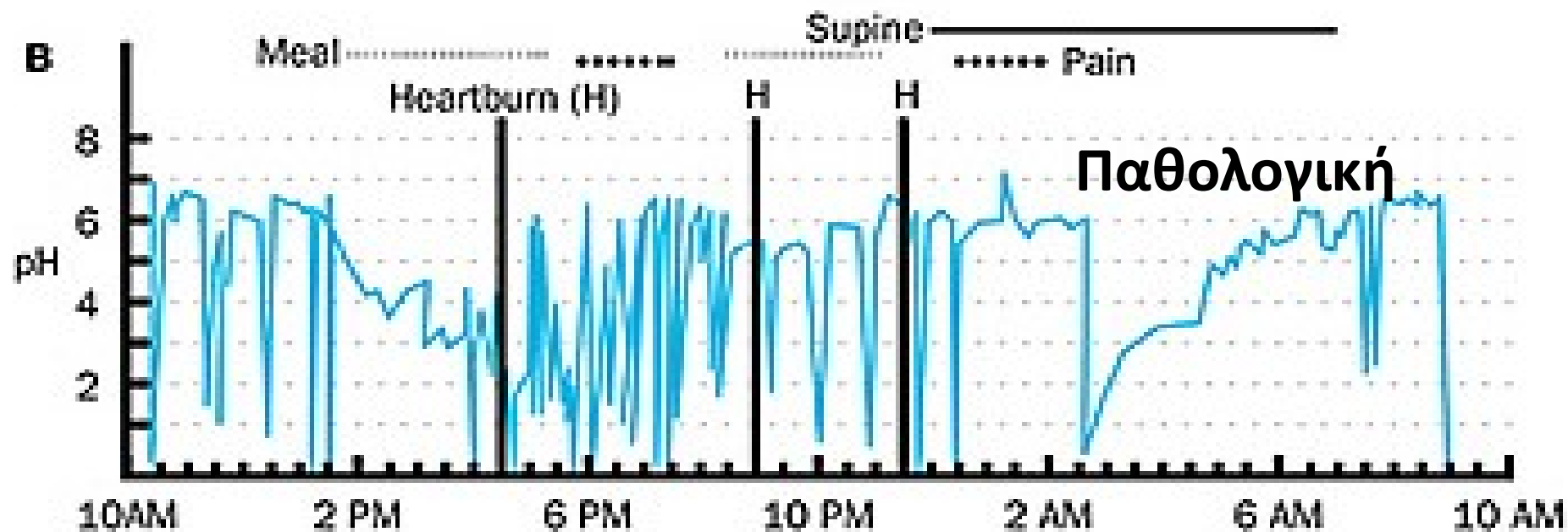
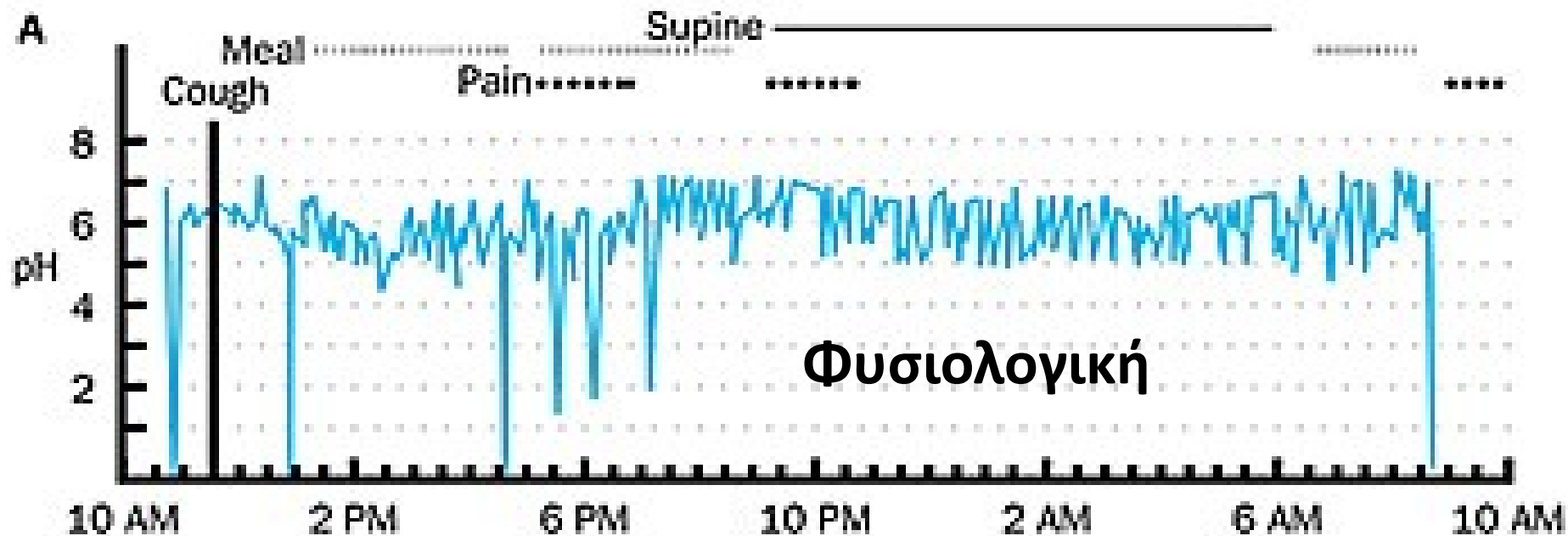

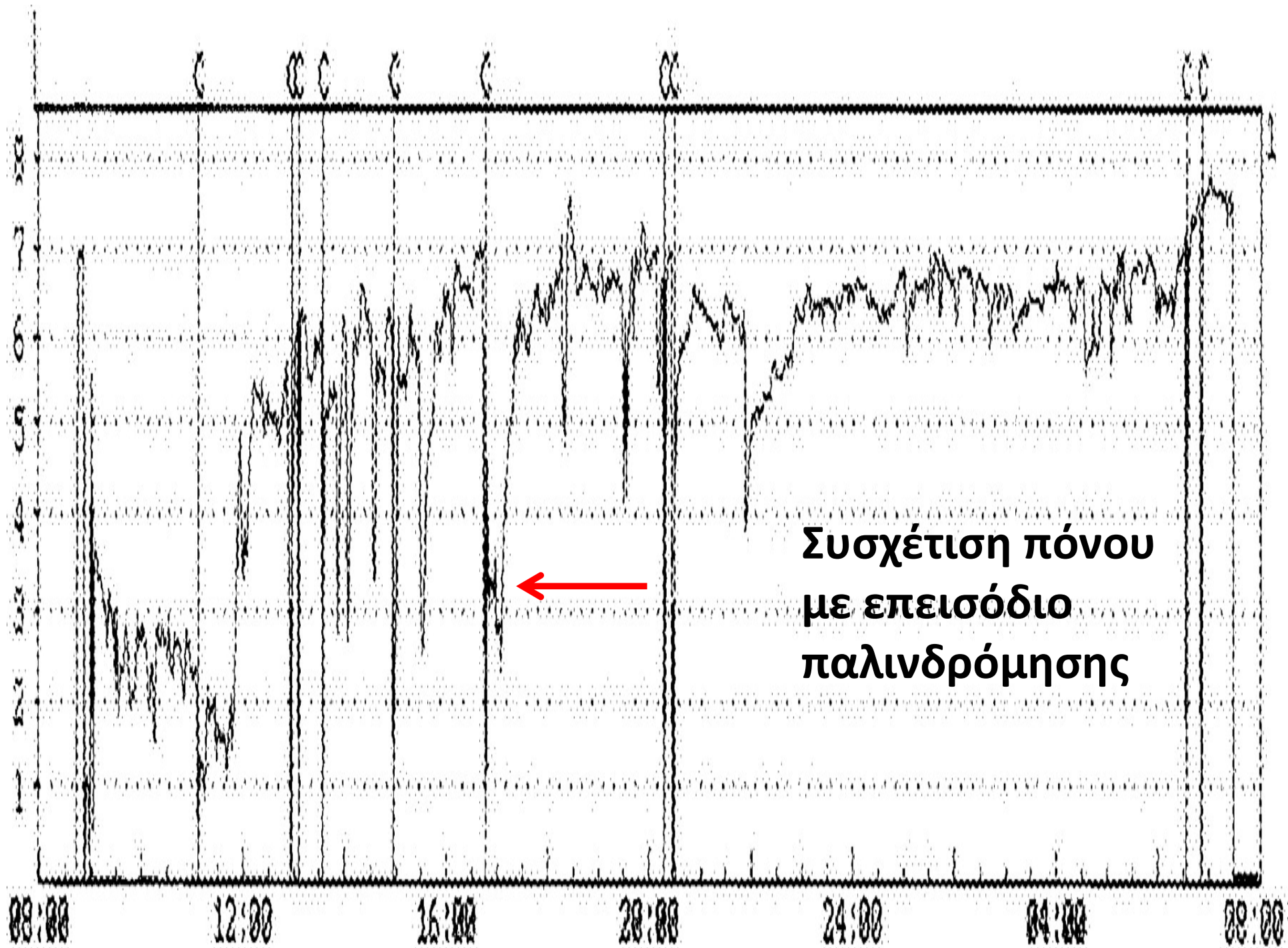
pH capsule

esophagus

receiver

Θεραπεία θωρακικού πόνου μη καρδιακής αιτιολογίας

- ✓ Ο αποκλεισμός του καρδιακού αιτίου αποτελεί σημαντικό παράγοντα για τον γιατρό και τον ασθενή
- ✓ Ο ασθενής πρέπει να πεισθεί ότι το ενόχλημα του δεν οφείλεται σε κάποιο σοβαρό νόσημα

Θεραπεία θωρακικού πόνου μη καρδιακής αιτιολογίας

- ✓ Αντιμετώπιση υποκείμενου νοσήματος
- ✓ Γ-Ο παλινδρόμηση → αναστολείς αντλίας πρωτονίων (μεγαλύτερη δόση και για μεγαλύτερο διάστημα)
- ✓ Αναστολείς αντλίας ασβεστίου (νιφεδιπίνη) και αναστολείς φωσφωδιεστεράσες (sildenafil – viagra) για Δ. Οισοφαγικό Σπασμό ή Οισοφάγο καρυοθραύστη
- ✓ Ψυχοτρόπα φάρμακα ή ψυχοθεραπεία

“Take home message”

- ✓ Η δυσφαγία δημιουργεί σοβαρή νοσηρότητα στον ασθενή και θα πρέπει να γίνεται κάθε δυνατή προσπάθεια να αντιμετωπίζεται
- ✓ Θωρακικός πόνος: μετά τον αποκλεισμό καρδιακού αιτίου ο ασθενής πρέπει να καθησυχάζεται και σε περίπτωση ανεύρεσης αιτίου να δίδεται η κατάλληλη αγωγή

ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ